

İnternet ve Çocuklar, Gençler ve Aile Üzerindeki Etkileri

Prof. Dr. Tuncay ERGENE
Genel Başkanı

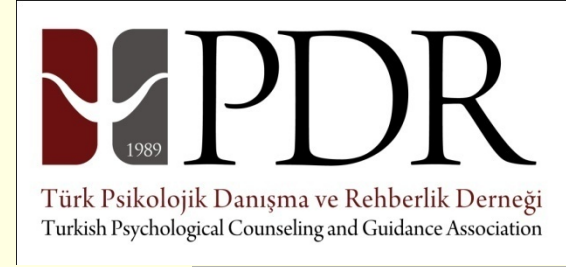
Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği
Turkish Psychological Counseling and Guidance Association

2030 Yılında Nasıl Bir Demografik Tablo Beklenmektedir?

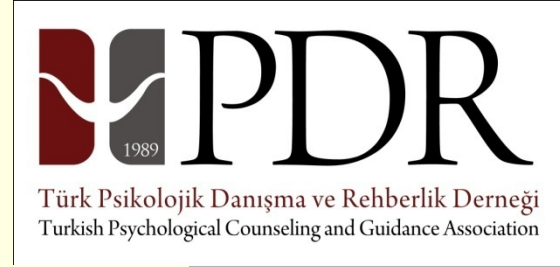
- Türkiye genç bir ülke olma özelliğini kaybedecektir.
- Özellikle 65 yaş ve üzerindeki kişilerin sayı ve oran olarak artması sosyal güvenlik sistemi üzerinde baskı yaratacaktır.
- Yaşlılara yönelik özel rehabilitasyon ve bakım kurumlarının sayısı artacaktır.
- Yaşlılara yönelik sorunlar aile içinde çözülebilmektedir. Oysa boyutları küçülmeye devam edecek olan ve zaten “toplumun en yorgun kurumu olan” ailenin, bu yükü taşıması giderek olanaksızlaşacaktır.
- Eğitim alanında sorun yeni tesis kurulması olmaktan çıkacak, kalitenin artırılması olacaktır.

2030 Yılında Nasıl Bir Demografik Tablo Beklenmektedir?

- Eğitim tesislerinin dağılımındaki dengesizliğin giderilmesi temel sorun olacaktır.
- Geniş aileden çekirdek aileye geçiş sürecini yaşayan Türkiye, bu kez de çekirdek ailenin parçalanışına tanık olacaktır.
- Aile tarafından yüklenilen işlevlerin bir kısmı aile dışına çıkacak ve toplumda farklı kurumlar tarafından verilmesi gereken hizmetler olarak karşımıza çıkacaktır.
- Yaş grubu 20-54 arası olan üretken nüfus sayı ve oran olarak yükselecektir. Yetişkin nüfus % 60 oranında artarak 35 milyondan 60 milyona çıkacaktır.
- İşgücü piyasasında ciddi değişimler olacaktır.

2030 Yılında Nasıl Bir Demografik Tablo Beklenmektedir?

- Ekonomide yeterli büyüme sağlandığında bir güçlükle karşılanmayacak ancak aksi durumda çok ciddi iş gücü kayıpları olacaktır.
- Türkiye hep büyüme sorunları ile uğraşmak zorunda kalmıştır.
- Büyümenin yarattığı sorunlara kimi zaman resmi kimi zaman resmi olmayan kurum ve mekanizmalar ile çözümler bulmuştur.
- Daha önce nicelik ile uğraşan Türkiye nitelik sorunları ile uğraşır durumda olmaktadır. (Yaklaşık 1.3 milyon genel lise mezunu örneği)

Dünyada ve Türkiye'de İnternet

- Tüm dünyada iki milyardan fazla kişi (2,267,233,742) internet kullanıcısı (Internet World Stats, 2011)
- 4.6 Milyar cep telefonu kullanıcısı (<http://www.mobiletisim.com/haberler/cep-telefon-kullanici-sayisi-6-milyar>)
- Bir milyardan fazla insan sosyal ağ sitelerine üye (Facebook, Twitter, Xanga, MySpace)

Dünyada ve Türkiye'de İnternet

- 40 milyon kişi Türkiye'de internet kullanıcısı (BTİK, 2012)
- 12-24 yaş arası kullanıcı % 47 (<http://www.iab-turkiye.org/files/newsletter/IAB%20bulten-Haziran-2011.pdf>)
- Türklerin %78'i sosyal paylaşım ağları için internete giriyor (<http://www.gercekportal.com/2011/06/04/2011-turkiye-internet-kullanim-raporu/>)
- Türkiye'de cep telefonundan internet kullanımı 8.2 milyon (<http://www.iab-turkiye.org/files/newsletter/IAB%20bulten-Haziran-2011.pdf>)

Gençler İnterneti Ne Amaçla Kullanmaktadır?

- Ödev yapmak
- Merak ettikleri bir konuyu araştırmak
- Sohbet etmek (chat yapmak)
- Sosyal paylaşım sitelerinde (Facebook, Twitter gibi) bilgilerini paylaşmak
- E-posta göndermek-almak
- Oyun oynamak
- Film izlemek
- Müzik dinlemek
- Alışveriş yapmak

(Arıcak, 2011)

Siber Zorbalık Nedir?

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği
Turkish Psychological Counseling and Guidance Association

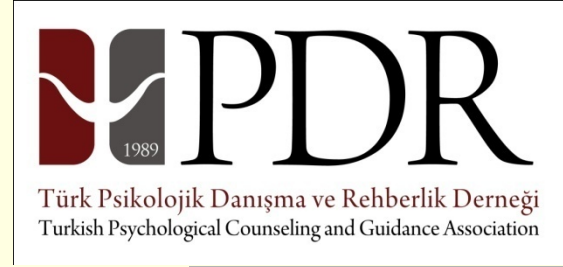
- Siber zorbalık, “bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak bir birey ya da gruba, özel ya da tüzel bir kişiliğe karşı yapılan teknik ya da ilişkisel tarzda zarar verme davranışlarının tümüdür.”
- İki çeşit siber zorbalık bulunmaktadır: İlki olayın daha çok teknik yönünü içeren elektronik zorbalık (electronic bullying), diğeri ise olayın daha çok psikolojik yönünü içeren elektronik iletişim (e-iletişim) zorbalığıdır (e-communication bullying).

E-İletişim Zorbalığı

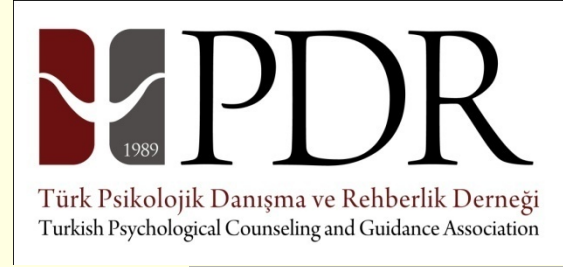
E-iletişim zorbalığı, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak kişileri sürekli rahatsız etme, kişilerle alay etme, isim takma, dedikodu yayma, internet üzerinden kişiye hakaret etme ya da kişinin rızası olmadan fotoğraflarını yayınlama gibi ilişkisel saldırı davranışlarını içerir. Bu da direk olarak duyguları etkilemektedir.

E - Zorbalık

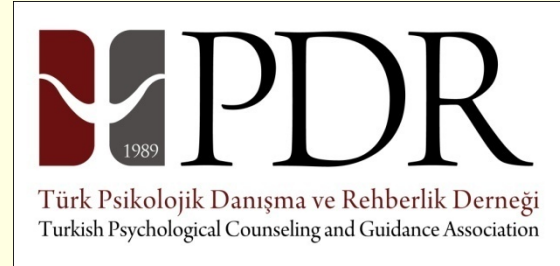
- Elektronik zorbalık, kişilerin şifrelerini ele geçirmek, web sitelerini hekleme, spam içeren mailler göndermek ya da bulaşıcı mailler göndermek gibi teknik olayları içerir. Elektronik zorbalık, bireysel yapılabileceği gibi birçok kişi tarafından organize bir şekilde aynı anda da yapılabilir. Ddos denilen bu tür saldırıların hedefi sistemi kullanılamaz hale getirmektir. Bu tür saldırılar kişilerin sahip olduğu web sitelerine yapılabildiği gibi büyük kurum ya da devletlere ait yazılım ya da sitelere de yapılmaktadır. Bu saldırılar donanım ve yazılımlara direk olarak etkide bulunurken, dolaylı olarak kişilerin duygularına da etki etmektedir.

Internet ve Cep Telefonunu Kötü Amaçla Kullanma

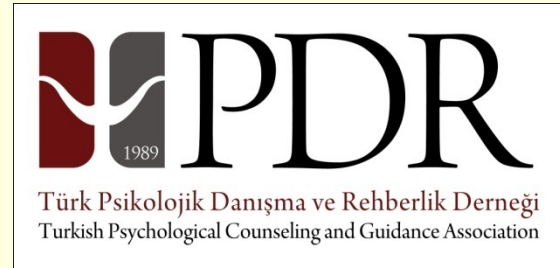
- Alay etme
- İsim takma
- Tehdit etme, korkutma
- Bir kişi hakkında söylenti yayma
- Resmini kişinin rızası olmadan yayınlama
- Şifreleri ele geçirip zarar verme
- Virüslü e-mail gönderme

Gençler Neden Bu Tür Davranışlarda Bulunurlar?

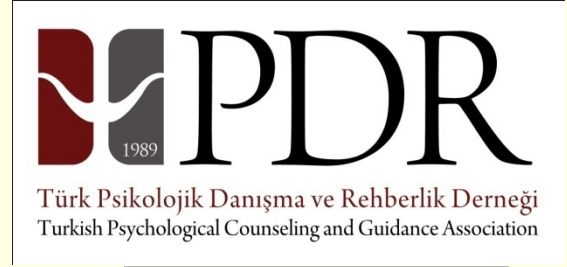
- Aile içinde yaşanan sorunlar
- Düşük öz-saygı ve güvensizlik
- Okulda başarısızlık, başarıyı bu şekilde yakalama arzusu
- Kendini arkadaşlarına ispat etmeye çalışma
- Popüler olma arzusu
- Başkaları tarafından benzer davranışlara maruz kalma
- Kişinin ruh sağlığında sorunlar olması

Aile ve Okullar için Problem

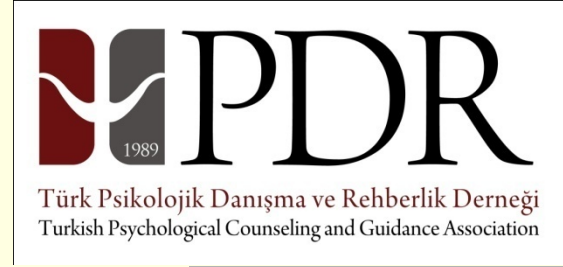
- Öğrenmeyi engellemesi
- Disiplini bozması
- Okulu terk
- Derslerde başarısızlık
- Çocuğun kendine olan saygısını yitirmesine neden olabilir
- Başkalarının gözünde saygınlığını yitirebilir
- Diğer insanlarla ve ailesiyle ilişkileri bozulabilir
- Duygulanım bozuklukları gelişebilir

Okullarda Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetlerine Neden Gerek Duyulacaktır?

- Ruh sağlığı ile akademik başarı arasında olumlu yönde bir ilişki vardır;
- Okullarda yönlendirme hizmetlerine gereksinim vardır;
- Okul devamsızlığı artmaktadır;
- Öğrenci intiharları ve saldırganlık ve şiddet artmaktadır;
- Okullarda alkol, uyuşturucu, tiner gibi madde kullanımları artmaktadır.

2030 Yılında Toplumda Hangi Alanlarda Duyulan Gereksinim Talep haline DönüŖecektir?

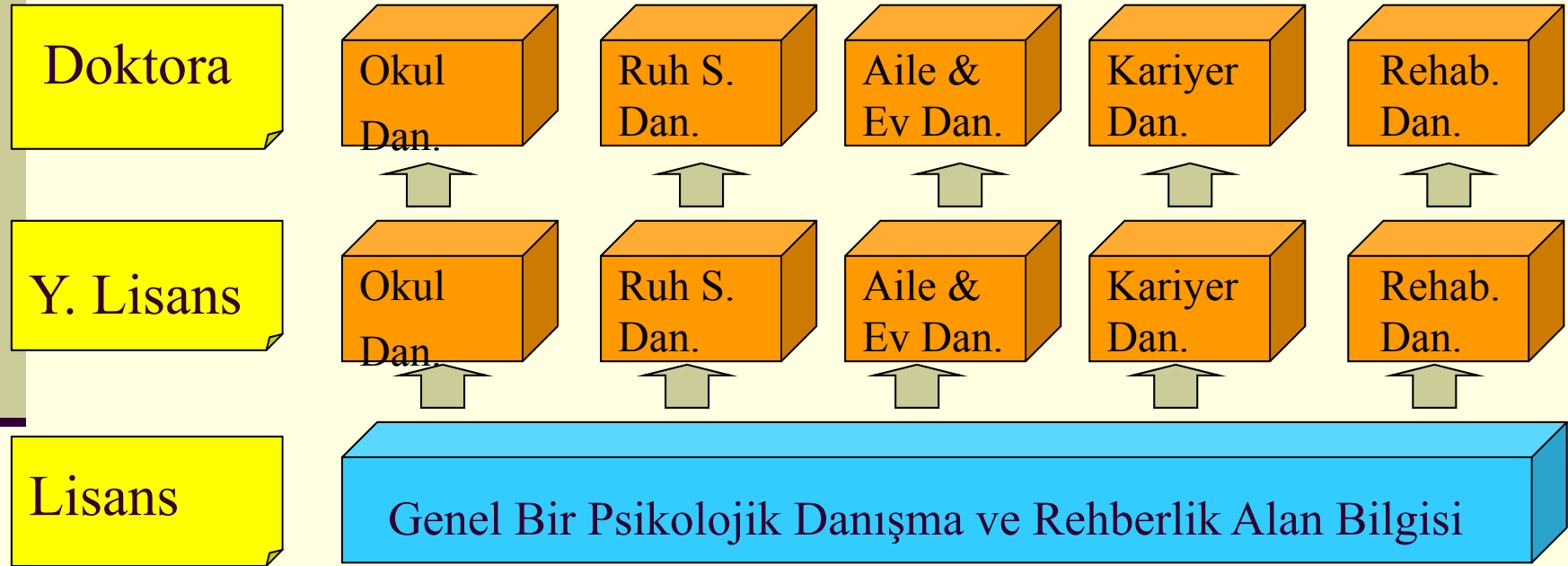
- Eğitim Kurumlarında
- Ruh Sağlığı Alanında
- Aileye Yönelik Hizmetlerde
- Rehabilitasyon Alanında
- Kariyer Dünyasında

2030 Yılındaki Değişimlere Ayak Uydurabilmek Amacıyla Nasıl Bir Psikolojik Danışman Eđitimi?

- Mevcut eğitim programları geliştirilmeye uygundur ancak gelecekteki 20 yıllık gereksinimleri giderecek nitelikteki meslek elemanlarını yetiştirmekten uzaktır.
- Eğitim Programlarının yeniden yapılandırılması gereği
- PDR Programlarının yapılanmasına ilişkin bir model önerisi;

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bilim Dalının Olası Gelişimi

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği
Turkish Psychological Counseling and Guidance Association

Türkiye'de Psikolojik Danışma ve Rehberlik Alanının Bugünkü Durumu

Dernek Çalışmaları

Üye Sayısı: 2700

Şube Sayısı: 15

Bilimsel Dergi: 1

Bülten: 1

Yayın Sayısı: 13

Öğrenci ve Öğretim Elemanı Dağılımı

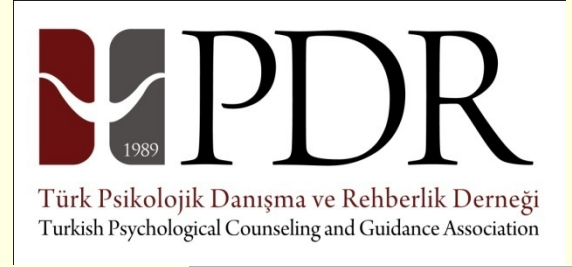
- PDR programlarının öğrenci sayıları incelendiğinde lisans düzeyindeki öğrenci sayısı 42-300 arasında değişmektedir. Yüksek lisans düzeyindeki öğrenci sayısı 3-52 arasında, doktora öğrenci düzeyindeki sayısı 2-32 arasında değişmektedir
- Türkiye’de lisans ve lisansüstü programların bulunduğu 52 üniversitede PDR alanında yaklaşık olarak 340 öğretim elemanı çalışmaktadır.

Psikolojik Danışman Yeterlilik Alanları

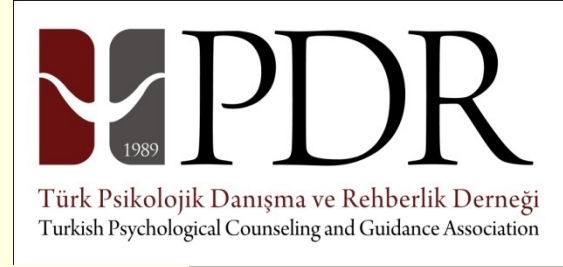
1. Psikolojik Danışmanların kişisel özellikleri
2. Alkol, madde ve diğer tür bağımlılığı olan danışanlarla psikolojik danışma yapma
3. Çocuk ve ergenlerle psikolojik danışma yapma
4. Toplum ruh sağlığı alanında psikolojik danışma yapma
5. Grupla psikolojik danışma yapma
6. Yüksek öğretimde psikolojik danışma ve rehberlik
7. Bireysel psikolojik danışma
8. Evlilik ve aile danışması
9. Evliler yaşlılar kadın ve farklı cinsel tercihi bulunan bireyler ve çoklu-kültürel alanda psikolojik danışma yapma
10. Okul danışmanlığı
11. Program planlama, geliştirme ve yönetimi
12. Mesleki, kişisel ve eğitsel rehberlik
13. Psikolojik ölçme ve değerlendirme araçlarının kullanımı
14. Teşhis danışan kayıtlarının kullanımı ve sevk
15. Süpervizyon (gözetim)
16. Konsültasyon(müşavirlik)
17. Araştırma ve değerlendirme

Son SöZ

- Sorun Teknoloji Deđil; Onun Nasıl Kullanıldığıdır

İletişim Bilgileri

Adres: Prof. Dr. Tuncay ERGENE

Hacettepe Üniversitesi

Eğitim Fakültesi

Eğitim Bilimleri Bölümü

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anabilim Dalı

Tel: (312) 2978551

Tel: (312) 2978560

Fax: (312) 2978560

E-Mail: ergene@hacettepe.edu.tr

İnternet ve Çocuklar, Gençler ve Aile Üzerindeki Etkileri

Prof. Dr. Tuncay ERGENE
Genel Başkanı

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği
Turkish Psychological Counseling and Guidance Association